

ANY PRIMER :: DEL 27 DE JULIOL AL 22 D'AGOST DE 1914

ESCOLA D'ISTIU

DE BARCELONA

PER A MESTRES, PROFESSORS ESPECIALS, INSTITUTRIUS,
SACERDOTS, RELIGIOSES, ESTUDIANTS I MARES DE FAMILIA

ORGANITZADA PEL CONCELL D'INVESTIGACIÓ PEDAGÒGICA
DE LA DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE BARCELONA

- I. — *Mètode Montessori*
- II. — *Treball manual educatiu*
- III. — *Dibuix directament d'objectes*

R.16094

Carrer d'Urgell, núm. 187 ✻ BARCELONA

PIA
nya, 116
ONA

ESCOLA D'ISTIU DE BARCELONA

Organització de l'Escola d'Istiu

Creació. — Inspirant-se en el programa de tasques que va senyalar-li la Diputació Provincial al constituir-lo, el CONCELL D'INVESTIGACIÓ PEDAGOGICA ensaja enguany l'establiment d'una ESCOLA D'ESTIU pedagògica per a mestres d'ambdós sexes, professors especials de Dibuix o de Treball Manual, institutius, sacerdots dedicats a obres pedagògiques, religioses de l'ensenyança, estudiants del magisteri i mares de família.

Establerta a l'istiu aquesta institució, molts mestres que exerceixen en pobles petits, allunyats del bull de la cultura, podran acudir a ella a refrescar son esperit posant-lo en contacte directe amb les noves idees i procediments d'ensenyança. Ademés, ella deurà ser un centre de relació d'homes i dones que viuen i treballen guiats per uns mateixos ideals, produint aquest relacionar-se els saludables resultats d'encoratjament que's deriven sempre de tot aplec de persones intel·ligents i entusiastes.

Els curssets. — L'ESCOLA D'ISTIU funcionarà en aquest any de 1914, del dilluns, dia 27 de Juliol, al dissabte, dia 22 d'Agost, o siga, durant quatre setmanes no més. Seràn tres els curssets que's donaràn enguany: un del *Mètode Montessori*, un altre de *Treball Manual Educatiu* i un altre de *Dibuix directament d'objectes*. Han sigut encarregats a persones de notoria competència, obtenint, ademés, la col·laboració de distingidíssims especialistes.

Conferències. — Aquesta col·laboració serà en forma de conferències intercalades amb les lliçons, a les quals podran concorre també persones convidades especialment pels alumnes, segons invitacions que se'ls haurà facilitat.

Visites culturals i artístiques. — Les classes seràn únicament els dematins. Les tardes seràn dedicades a visites d'institucions pedagògiques i de cultura i a veure monuments artístics. Aquestes visites s'han organitzat principalment en obsequi dels alumnes que vinguin de fóra de Barcelona, els quals es probable

que no coneguin la vida íntima cultural de Barcelona. En un butlletí a propòsit, trobaran cada dia els alumnes els detalls de les visites a fer immediatament.

Matrícula. — La matrícula quedarà oberta el dimecres, dia 15 de Juliol, poguent-se efectuar de quatre a sis de la tarde fins al dissabte, dia 24, inclusiu. Per excepció, els alumnes que hagin de venir de fòra de Barcelona podran matricular-se el mateix dilluns, dia 27 de Juliol, en que l'Escola donarà començ a les seves tasques, sempre que vulguin fer-ho de les set a dos quarts de nou del matí; no responent-se de que obtinguin plaça si no se l'han feta reservar anticipadament. Per als professionals (incluint-hi les mares) la quota de matrícula, que dona dret d'assistència al tres cursos (que's donaran en hores compatibles) és de cinc pessetes. Per als particulars la quota és de vinticinco pessetes.

Tè social i de comiat. — Per a facilitar una ocasió propicia al relligament de llaços de companyerisme i d'amistat que s'haurà format durant les quatre setmanes de treball, per a mostrar agraïment als col·laboradors i conferencians, i per a donar comiat a tots en deguda forma fins a l'any vinent, el CONCELL D'INVESTIGACIÓ PEDAGOGICA ofereix a professors i alumnes un *Tè social i de comiat* per a la tarde del dissabte, dia 22 d'Agost, darrer del curs, en local que oportunament s'avisarà.

I. — **Curs del Mètode Montessori**

Curs teòric i pràctic sobre'l Mètode de la Pedagogia Científica de la Doctora Maria Montessori, aplicat a les «Cases de Nens», a càrrec de D. Joan Palau i Vera, amb la cooperació de les professores Montessori titolades, senyores i senyoretetes D.ª Leonor Serrano, Inspectora de les Escoles de Barcelona, donya Celestina Vigneaux de Corominas, D.ª Mercè Climent de Padilla, D.ª Josefa Roig de Pujol, D.ª Dolors Canals i D.ª Maria Villuendas, recentment regressades de Roma, aon han seguit el «Curs Internacional Montessori», pensionades per l'Excm. Ajuntament, unes, i per l'Excm. Diputació Provincial de Barcelona, altres. Consistirà de dugues conferencies inicials, cinc lliçons teòriques i cinc de pràctiques i d'observació.

Aquest Curs és d'especial interès a les mestres de pàrvuls, a les institutrius i a les mares, doncs en ell se presenta degudament elaborada i aplicada l'importantíssima teoria de la disciplina per la llibertat de l'infancia.

Les classes teòriques tindran lloc en aules de l'Escola Superior d'Agricultura (Urgell, 187), els dilluns, dimecres i divendres, de dos quarts de deu a dos quarts d'onze del matí. Les lliçons pràctiques s'efectuaran els dimars, dijous i dissabtes, de

dos quarts de nou a dos quarts d'onze del matí, a la Sala Montessori de la Casa Provincial de Maternitat i Expòsits de les Corts de Sarrià.

II. — Curs de Treball Manual

Aquest Curs serà dirigit per D. Pere Blanch i Blanch. Les lliçons se donaràn diàriament d'onze a dotze del matí, com a hora obligatòria, podent continuar treballant voluntàriament fins a la una aquells que vulguin dedicar especial atenció an aqueix estudi. Tindran lloc en aules de l'Escola Superior d'Agricultura.

L'objecte d'aquest Curs, no serà'l de continuar el vell concepte del Treball Manual com assignatura, sinó remarcar el seu valor altament educatiu, defugint del pur instruccionisme.

Els treballs manuals educatius, al mateix temps que són un procediment auxiliar per a la metodologia escolar, concretant l'ensenyança pràctica, objectiva i experimental, resumeixen també l'educació de la mà i dels sentits; proporcionen el gust, hàbit i amor al treball; desenrotllen l'inventiva personal i són una gimnasia perseverant d'insistència.

En ells queda suprimit l'exercici com a fi del treball (plegat, modelat, retallat, etc.). Cada treball serà construcció d'una cosa completa, que respongui a una utilitat del treballador. Això és, que sigui *educatiu* per sa realització, i *utilitari* per son fi. Es tindran en compte les condicions actuals de les nostres escoles, per a que l'entrada immediata dels treballs manuals en elles pugui ésser un fet d'utilitat amb mínims dispendis.

Amb un curs reduït com aquest, és impossible adquirir la tècnica completa dels treballs manuals. Per tant, se procurarà intensificar les lliçons, a fi de que'ls mestres que hi assisteixin obtinguin una veritable iniciació tècnica, al mateix temps que una orientació justa, que'ls serveixi després de norma en llurs tasques futures.

Els instruments de treball i tot el material necessari serà facilitat gratuïtament als alumnes.

Detall de les lliçons

I. Exposició del plan.—II. Treballs en filferro.—III. Idem.—IV. Treballs en fusta.—V. Idem.—VI. Treballs en paper.—VII. Idem.—VIII. Treballs en cartolina.—IX. Idem.—X. Treballs en cartró.—XI. Treballs en cordill.—XII. Treballs en canya.—XIII. Treballs en suro.—XIV. Treballs en roba.—XV. Treballs en llauana.—XVI. Treballs en fang.—XVII. Idem.—XVIII. Construcció de senzills aparells per a Física.—XIX. Construcció de senzills aparells per a Aritmètica i Geometria.—XX. Construcció de senzills aparells per a Geografia.—XXI. Construcció de senzills aparells per a lliçons de coses.

III.—Curs de Dibuix

Estarà dirigit per D. Francesc de P. Nebot, i es donaràn les lliçons diàriament de dotze a una del migdia. Aquells que vulguin dedicar una atenció especial an aqueixa materia, podran posar-se a treballar ja a les onze del matí, tenint, així, dues hores diàries de Dibuix.

La distribució de les lliçons s'ha fet pensant en un mestre d'escola elemental a qui es vol mostrar tot el mecanisme del dibuix directament d'objectes. El professor s'acomodarà individualment al grau d'avenç i a les necessitats de cada un del seus deixebles, accelerant l'ensenyança o retrassant-la, allí on sigui necessari. Tant el mestre que no ha dibuixat mai o molt poc i que vol aprendre el rudiments del Dibuix, com el professor ja bregat que sols necessita alguns refinaments de mètode en la ensenyança del Dibuix, podràn inscriure's en aquest curs, segurs de que treuràn d'ell profit i fruició.

Les nocions de perspectiva linial i aèria, clar i obscur i colorit, i harmonies de linia i colors, aniràn donant-se simultàniament a les ensenyances pràctiques de dibuix. Doncs fent-ho així s'en fa immediata aplicació, amb lo qual se facilita la seva comprensió.

El mateix se seguirà al fer menció dels diferents sistemes de representació gràfica dels objectes. Essent aquests: dibuix al llapis negre i de colors; dibuix a la ploma; pintura a l'aiguada, a la aquarel·la; al guache, i finalment el dibuix al guix en la pizarra.

Tot el material serà facilitat gratuïtament. Els alumnes que ho necessitin deuràn proveir-se de una capsa de compassos de precisió (un compàs i un tira-ratlles), i d'una capsa de color a la aquarel·la, en la que al menys hi constin el següents colors: carmí, gome-goutta i blau de Prússia.

Detall de les lliçons

I. *Flora i fauna*. Formes planes dibuixades en masses (llapis de color), que's contorneigen mitjantçant línies obscures.—II. *Idem*.—III. *Flora i fauna*. Formes corpories dibuixades a simple linia a la pizarra.—IV. *Flora i fauna*. Formes corpories dibuixades a simple linia en el paper, que's completa amb el clar i obscur i colorit.—V. *Objectes*. Formes planes estudiades a croquis.—VI. *Objectes*. Formes corpories estudiades a croquis en la pizarra.—VII. *Objectes*. Formes corpories estudiades a croquis en el paper, completades amb el clar i obscur i colorit.—VIII. *Objectes*. Formes corpories estudiades i dibuixades de memòria.—IX. *Paisatge*. Arbres i plantes en la Naturalesa.—X. *Paisatge*. Arquitectura (perspectiva).—XI. *Paisatge*. Camins (perspectiva).—XII. *Paisatge*. Celatges i conjunts.—XIII. *Geometria*. Objectes plans.—XIV. *Geometria*. Objectes corporis (sistema axonòmic).—XV. *Geometria*. Objectes corporis (sistema octogonal).—XVI. *Geometria*. Objectes corporis (perspectiva cònica).—XVII. *Ornament*. Siluetes planes

decoratives. — XVIII. *Ornament*. «Patterns» senzills per a base de composició ornamental. — XIX. *Ornament*. Sistemes de divisió geomètrica de superfícies per a servir de base a composicions ornamentals. — XX. *Ornament*. Decoració lliure.

Conferències

Dilluns, 27 de Juliol de 1914

Curs Montessori. — «Fundamentos científicos del sistema Montessori. Las fuerzas biológicas perdidas. Mortalidad infantil y analfabetismo femenino. Enfermedades y deformaciones escolares. La evolución de la Pedagogía en las Ciencias Naturales. El concepto de la libertad biológica. Los resultados de la nueva educación». Conferència inaugural (amb projeccions) per la senyoreta D.ª Leonor Serrano, Inspectora d'Escoles de Barcelona. De dos quarts de deu a dos quarts d'onze del matí, en una aula de l'Escola Industrial (carrer d'Urgell, 187).

Curs de Treball Manual. — «L'Educació pel constructivisme». Conferència pel Dr. D. Joan Bardina. De les onze a les dotze del matí, en una aula de l'Escola Superior d'Agricultura (carrer d'Urgell, 187).

Curs de Dibuix. — «El Dibuix directament d'objectes a les Escoles de Primera i de Segona Ensenyança i d'Arts i Oficis». Conferència inaugural per D. Eladi Homs. De les dotze a la una del migdia, en una aula de l'Escola Superior d'Agricultura (carrer d'Urgell, 187).

Dimars, 28 de Juliol de 1914

Curs Montessori. — «Auto-educació de l'infant pel Mètode Montessori. Aplicació ordenada del material per a aconseguir-la. Aventatges de l'acceptació del Mètode en les nostres Escoles de Pàrvuls». Conferència per la senyora D.ª Celestina Vigneaux de Corominas. De dos quarts de deu a dos quarts d'onze, en una aula de l'Escola Superior d'Agricultura.

Divendres, 7 d'Agost de 1914

Curs de Dibuix. — «Resultats del Curs permanent de Dibuix de la Direcció General de Primera Ensenyança». Per don Francesc Sala Deulofeu. De les dotze a la una del migdia, en una aula de l'Escola Superior d'Agricultura.

Dissabte, 8 d'Agost de 1914

Curs de Treball Manual. — «Ensaig d'educació basat en els treballs manuals». Conferència per D. Pere Moles Ormella. De les onze a les dotze del matí, en una aula de l'Escola Superior d'Agricultura.

Curs de Dibuix.— «Un programa de ensenyança elemental de les arts belles i industrials». Conferència per D. Eladi Homs. De les dotze a la una del migdia, en una aula de l'Escola Superior d'Agricultura.

Visites culturals i artístiques

S'estàn organitzant per les tardes del dies feiners i matins dels festius, els dies que durin el cursos, les següents visites i excursions, el detall de les quals se donarà a conèixer diàriament als alumnes en forma adequada:

I. Escola Industrial, Escola Elemental del Treball, Escola Superior d'Agricultura, Escola de Teneria, Escola de Tintoreria, Laboratoris Superiors de Química, Laboratori Provincial de Sanitat, Laboratoris de Química de l'Escola d'Enginyers Industrials, Museu Social i Laboratori d'Investigacions i Ensaigs de Materials. — II. Casa Provincial de Maternitat i Exposits, Les Corts de Sarrià. — III. Casa Provincial de Caritat i Institut de Cultura i Biblioteca Popular per la Dona. — IV. Escola Municipal de Bosc i Parc Laribal, de Montjuic. — V. Nou Col·legi Mont d'Or i Col·legi de Santa Teresa de Jesús, Sant Gervasi. — VI. Escola Alemanya, i Asil Toribi Duràn. — VII. Mentora i observatori Fabra, del Tibidabo. — VIII. Escola graduada de noies del carrer del Pi i Escola graduada de nois del carrer d'Escudellers Blancs. — IX. Escola menagera de les GG. Dominiques, Horta. — X. Escoles Salesianes, de Sarrià, i Col·legi Internacional per a senyoretetes, de Vallvidrera. — XI. Universitat Científica i Literaria, Institut General i Tècnic, Escola d'Enginyers Industrials, Escola Superior d'Arquitectura, Escola Normal de Noies i Escola Normal de Nois. — XII. Internat de les Escoles Pies i Col·legi de Sant Ignasi, de Pares Jesuïtes, de Sarrià. — XIII. Temple de la Sagrada Família i Escoles, i Jardins del Laberinte, d'Horta. — XIV. Museu d'Art Decoratiu i Arqueològic, del Parc. — XV. Ateneu Barcelonès, Foment del Treball Nacional, Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Industria, Impremta de *El Dia Gráfico*. — XVI. Escola d'Arts i Oficis i Belles Arts (Llotja), Academia de Belles Arts, Escola Provincial de Nàutica, Cambra de Comerç, Centre Excursionista de Catalunya. — XVII. Fàbrica de Teixits «L'Espanya Industrial». — XVIII. Escola Vallparadís i Col·legi Mont d'Or, de Terrassa. — XIX. Casa de la Ciutat, Palau de la Generalitat de Catalunya, Insítit d'Estudis Catalans i Escola de Funcionaris d'Administració Local. — XX. Biblioteca Pública Arús, Palau de Justícia, Palau de Belles Arts, Museu Martorell d'Historia Natural. — XXI. Fàbrica de la Companyia Barcelonesa d'Electricitat, Obres del Port. — XXII. Parc Güell. — XXIII. Catedral, Temple de Nostra Senyora del Pi, Temple de Santa Maria del Mar, pujant als campanars. — XXIV. Facultat de Medicina i Hospital Clínic. — XXV. Círcol Artístic, Casa Amatller, Palau de la Musica Catalana. — XXVI. Hospital de Sant Pau, Patronat d'Obreres del Poblet, Escola Nacional de D.ª Maria Baldó. — XXVII. Cementiri de l'Oest. — XXVIII. Excursió a Sitges, visitant el «Cau Ferrat» i «Mar i Cel».

Els col·laboradors de l'Escola d'Istiu

D. Joan Bardina

Mestre; Doctor en Filosofia; pensionat per la Junta d'Ampliació d'Estudis, Diputació i Ajuntament de Barcelona, per a estudiar a l'estranger mètodes constructius; vocal per Espanya del Comitè Internacional dels Congressos de Pedagogia científica; ex Director de l'Escola de Mestres; ex Director de la *Revista de Educació*; autor de *La Energia*, etc. Ha donat multitud de conferències i col·labora en diverses publicacions.

D. Pere Blanch i Blanch

Fou desde'ls tretze anys alumne de l'Escola de Mestres, pensionat per la Unió Catalanista; feu els estudis lliures a la Normal Superior de Barcelona; fou durant dos anys Professor del Col·legi de Sant Jordi de Barcelona, desde on marxà a París juntament amb sis mestres més, dirigits per D. Joan Bardina, subvencionats pels Excms. Ajuntament i Diputació de Barcelona, i per la Junta d'Ampliació d'Estudis de Madrid, per a cursar estudis en diferents Escoles i Biblioteques; autor de varis articles d'educació, i de dos llibres de Treballs Manuals, pròxims a publicar-se per la casa Seix i Barral Germans, etc.

Sengoreta D.ª Dolors Canals

Batxiller; Mestra superior; Mestra agregada a l'Escola de pàrvuls del carrer del Pi de Barcelona; Professora titular Montessori, per haver cursat a Roma el Mètode, pensionada per l'Excel·lentíssim Ajuntament de Barcelona.

Sra. D.ª Mercè Climent de Padilla

Mestra superior; ex Profesora agregada al Kindergarten del Col·legi Mont d'Or de Barcelona; fou durant quatre anys Directora de la classe de pàrvuls de les Escoles Catalanes del Districte VI de Barcelona; Fundadora i Directora de la Institució d'Ensenyança Froebel de Sant Gervasi; Professora titular Montessori, per haver cursat a Roma el Mètode, pensionada per l'Excel·lentíssim Ajuntament de Barcelona; ha col·laborat en revistes.

D. Eladi Homà

Director de la *Revista de Educació*; Secretari del Concell d'Investigació Pedagògica de la Excm. Diputació Provincial de Barcelona; ex pensionat per tres anys per l'Excm. Ajuntament

de Barcelona per a estudis pedagògics a l'estranger; antic alumne de l'Escola d'Educació de l'Universitat de Chicago; autor del *Mètode de Escritura Pràctica Norteamericana* i d'un mètode científic d'ensenyar simultaniament de llegir i escriure als infants intitolat *Cartilla*, i de varies altres obres en preparació, etc.; ha donat gran nombre de conferències, entre elles una a l'Ateneo Científico y Literario de Madrid.

D. Francesc de P. Nebot i Torrens

Arquitecte; Catedràtic de Dibuix de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona; Catedràtic de l'Escola Superior d'Arquitectura, de les assignatures de Còpia de detalls arquitectònics o aquarel·la, Còpia de guix o lavat, Modelat en fang o còpia de flora i fauna, aplicada a la decoració arquitectònica; ha estat pensionat per: a) l'Excm. Diputació Provincial de Barcelona, per a completar, durant un any, sos estudis a l'estranger; b) l'Excm. Ajuntament de Barcelona, per a investigar i estudiar mètodes d'ensenyança del Dibuix i Decoració, en les principals ciutats europees; c) el Centre d'Estudis Històrics i Investigacions Científiques, per a col·laborar com a dibuixant tècnic en els estudis d'Art romà en Espanya, i d'Art espanyol de l'Edat Mitjana; d) l'Excel·lentíssim Ajuntament de Barcelona per a estudiar l'art dels jardins anglesos, francesos i italians; ha sigut també premiat en diferents concursos i exposicions; designat per a treballs tècnics per l'Escola d'Arquitectura i per l'Excel·lentíssim Diputació Provincial, i anomenat Jurat de diferents oposicions, etc.

D. Joan Palau i Vera

Llicenciat en Filosofia i Lletres; Fundador i Director que fou del Col·legi Mont d'Or de Barcelona i Tarrassa; ex pensionat per l'Excm. Diputació de Barcelona, per a estudiar a Roma el Mètode Montessori a les «Case dei Bambini»; primer fundador a Espanya de una Escola montessoriana a la Casa Provincial de Maternitat i Expòsits de Barcelona; autor d'una *Aritmètica* en tres graus; de varis volums de *Vidas de Grands Hombres*, i de varies altres obres de texta pròximes a publicar-se, etc.; ha viatjat per Europa i Amèrica, estudiant de *visu* les «Ecoles nouvelles» més famoses, entre elles l'«Ecole des Roches», fundada per Demolins.

Sra. D.ª Josefa Roig i Marquès

Mestra Elemental; ha fet pràctiques d'ensenyança a les Escoles Mossèn Cinto, i a la de l'Ateneu de Cultura de la Barceloneta; Professora titular Montessori, per haver cursat a Roma el Mètode, pensionada per l'Excm. Diputació Provincial de Barcelona.

D. Francesc Sala i Deulofeu

Ex Professor de Dibuix de l'Escola de Mestres, de l'Ateneu Catalanista del Poblet, de l'Escola Municipal, del Col·legi Ibèric, i actualment de les Escoles del Temple de la Sagrada Família, de les Escoles de les Torres, del Col·legi Espanyol i del Col·legi Fivaller de Barcelona; els seus deixebles han sigut premiats en diferents concursos públics de 1903, 1909, 1910 i 1912; ha concorregut, després d'oposicions, al Curs de Professors especials, convocat per la Direcció General de Primera Ensenyança per a estudiar una metodització de l'ensenyança del dibuix a l'escola primària, pensionat per l'Excm. Diputació Provincial de Barcelona.

Sengoreta D.ª Leonor Serrano

Fou pensionada per S. M. la Reina Regent, desde 1897 a 1907, en el Col·legi del Sagrat Cort de Madrid; Mestra Superior desde 1907; alumna de l'Escola Superior del Magisteri (1909-1912); membre de la R. S. E. d'Historia Natural desde 1912; Mestra normal en Ciències desde 1912; inspectora de Escoles de Barcelona desde 1913; pensionada a Madrid pel curs breu de perfeccionament d'Inspectors; pensionada per l'Excm. Ajuntament de Barcelona per estudiar a Roma, al front d'un grupo de Mestras, el Mètode Montessori. Treballs realitzats: «Estudio de Psicología experimental sobre los procedimientos escolares de memorización» (en col·laboració amb D.ª Pilar Barberàn); «La Educación física del pueblo español y estudios estadísticos de mortalidad infantil»; «La Educación de la mujer en España», i diferents articles sobre Psi-

cológia experimental, Pedagogía social i Pedagogía femenina.

Sra. D.ª Celestina Vigneaux de Corominas

Ex Mestra Directora per oposició directa de les Escoles Nacionals de Pàrvuls de Madrid; Mestra fóra de concurs de les Escoles Nacionals de Pàrvuls de Barcelona. Ex Mestra de la primera Cantina escolar fundada a Madrid en les Escoles Nacionals; Directora-Tresorera de les Cantines escolars municipals de Barcelona; ha estat cinc anys Decana de les Mestres d'Escoles Nacionals de Barcelona; fou premiada amb diploma de mèrit en el «IV Concurso de Protección a la Infancia» pel «Consejo Superior de Protección a la Infancia, etc.»; l'Ajuntament de Barcelona la pensionà: a) per un viatge d'estudi a les Escoles de Suïça, Lyó, París i Strasburg; b) per assistir al curs donat a Roma per la Doctora D.ª Maria Montessori en la primavera de 1914; formà part del Comitè de Dames del Congrés Internacional contra la Tuberculosis, l'any 1910; fou Presidenta del Comitè de Dames del Congrés d'Higiene Escolar, celebrat en 1912; ha escrit diversos treballs i donat algunes conferències, entre elles una a la Normal de Mestres de Madrid, etc.

Sengoreta D.ª María Villuendas i Dolcet

Feu llurs estudis elementals a les Escoles Franceses de Badalona; cursà la carrera del Magisteri a l'Escola Normal de Barcelona, obtenint el Títol Superior; feu estudis complementaris de Francès, Dibuix i Musica, i pràctiques d'ensenyança de pàrvuls; estudià un curs a l'«Ecole officielle», de Bages, P. O., fent pràctiques a la classe *enfantine*, i guanyà en concurs una plaça d'auxiliar de l'Escola Pública de Pàrvuls de Badalona; Professora titular Montessori, per haver cursat a Roma el Mètode, pensionada per l'Excel·lentíssima Diputació Provincial de Barcelona.

RF-3-40

LA NEOTIPIA
Rambla Catalunya, 116
BARCELONA